

Obsah

Předmluva	10
Úvod	13
1. Úvod do veřejných financí	17
1.1. Veřejné finance – vymezení základních pojmů a vazeb. Příčiny rozvoje veřejného financování a veřejného sektoru	18
1.1.1. Vymezení základních pojmů a vazeb	18
1.1.2. Příčiny rozvoje veřejného financování a veřejného sektoru	21
1.2. Vazby mezi argumenty, funkcemi a principy v rámci veřejných financí	27
1.3. Makro a mikroekonomické aspekty analýzy veřejných financí a veřejného sektoru	38
1.3.1. Makroekonomické aspekty analýzy veřejných financí a veřejného sektoru	39
1.3.2. Mikroekonomické aspekty analýzy veřejných financí a veřejného sektoru	41
Dodatek A: Vývoj ekonomického myšlení v oblasti veřejných financí a ekonomie veřejného sektoru	42
I. případová studie: Veřejný sektor a veřejné výdaje a daně v systému národních účtů	49
2. Ekonomická analýza veřejných statků (neboli statků kolektivní spotřeby)	57
2.1. Ekonomická charakteristika veřejných statků	58
2.2. Typologie veřejných statků	66
2.3. Efektivní zabezpečení veřejných statků – teoretické a praktické problémy	74
Dodatek B: Více o přístupech k typologii veřejných statků	86
II. případová studie: Jak to vlastně bylo a je s majákem?	96

3. Veřejná volba a její konsekvence pro oblast veřejných financí	101
3.1. Specifikum rozhodování v oblasti veřejných financí a veřejného sektoru. Možnosti uplatnění veřejné volby	102
3.2. Základní postupy veřejné volby	107
3.3. Vybrané problémy veřejné volby	111
3.3.1. Hlasovací paradox a Arrowův teorém (věta) nemožnosti	111
3.3.2. Volič-medián a jeho úloha v rámci veřejné volby ...	116
Dodatek C: Více o veřejné volbě a o možnostech jejího uplatnění v oblasti veřejných financí a veřejného sektoru	118
III. případová studie: Možnost interpretace vztahů mezi politickou mocí a byrokracií uplatněním Niskanenova modelu a věžňova dilematu	124
4. Veřejné výdaje, veřejné projekty a veřejné výdajové programy – úvod do jejich analýzy	131
4.1. Vymezení pojmů. Druhy veřejných výdajů. Klasifikace ..	131
4.2. Makro- a mikroekonomické aspekty a dopady veřejných výdajů	140
4.3. Faktory ovlivňující objem, strukturu a dynamiku veřejných výdajů	147
Dodatek D: Zajímavé trendy ve vývoji objemu a struktury veřejných výdajů	152
IV. případová studie: Fiskální iluze obyvatelstva	158
5. Analýza efektivnosti veřejných výdajů, veřejných projektů a veřejných výdajových programů	163
5.1. Efektivnost veřejných výdajů, veřejných projektů a veřejných výdajových programů	163
5.2. Metody analýzy efektivnosti veřejných výdajů, veřejných projektů a veřejných výdajových programů	169
Dodatek E: Historické ohlédnutí za analýzou efektivnosti veřejných výdajů, veřejných projektů a veřejných výdajových programů	181
V. případová studie: Projevy neefektivnosti ve veřejném sektoru	182

6. Veřejné příjmy	189
6.1. Veřejné příjmy a daně – vymezení základních pojmů. Daňová pravomoc a daňové určení	189
6.2. Klasifikace veřejných příjmů	193
6.3. Další klasifikace daní	196
6.4. Veřejné poplatky	199
6.5. Závazná klasifikace příjmů státního rozpočtu	202
Dodatek F: Historické a teoretické aspekty veřejných příjmů a daní	205
VI. Případová studie: Vývoj veřejných příjmů v zemích EU	214
7. Úvod do daňové teorie	217
7.1. Daňové principy	217
7.2. Spravedlnost daní	219
7.3. Efektivnost daní	221
7.3.1. Nadměrné daňové břemeno	221
7.3.2. Administrativní náklady zdanění	227
7.4. Daňový přesun a dopad	230
Dodatek G: Měření daňové incidence	233
VII. případová studie: Korektivní působení daní	234
8. Sociální zabezpečení	239
8.1. Sociální zabezpečení a příčiny jeho vzniku	239
8.2. Případy, na něž se sociální zabezpečení vztahuje	242
8.3. Nástroje sociálního zabezpečení	244
8.4. Sociální pojištění	246
Dodatek H: Ekonomické důsledky příspěvků na sociální zabezpečení	251
VIII. případová studie: Financování zdravotnických služeb	253
9. Prostorové aspekty veřejných financí, fiskální federalismus. Fiskální decentralizace. Místní finance	259
9.1. Prostorové aspekty veřejných financí. Fiskální federalismus	259
9.2. Fiskální decentralizace	269
9.3. Místní finance	272

Dodatek I: Optimalizace alokačních rozhodnutí podle R. A. Musgravea	277
IX. případová studie: Obecné trendy v oblasti prostorového uspořádání fiskálního systému	281
10. Rozpočtová a fiskální politika – úvod do problematiky	287
10.1. Rozpočtová politika – vymezení základních pojmů	287
10.2. Úvod do problematiky fiskální politiky	291
Dodatek J: Hypotéza tzv. neoricardiánské ekvivalence a vliv daní na agregátní poptávku	305
X. případová studie: Vývoj názorů na fiskální politiku v průběhu 20. století	307
11. Krátkodobá a dlouhodobá fiskální nerovnováha	313
11.1. Krátkodobá fiskální nerovnováha	313
11.2. Dlouhodobá fiskální nerovnováha	320
Dodatek K: Různé názory na deficit a dluh veřejných rozpočtů	325
XI. případová studie: Současný stav v oblasti rozpočtového deficitu a veřejné zadluženosti	329
12. Soudobé trendy v oblasti veřejných financí	339
12.1. Soudobé trendy	339
12.2. Vybrané problémy veřejných financí v intencích evropské integrace	348
Dodatek L: Nová finanční perspektiva EU (na r. 2000–2006)	355
XII. případová studie: Harmonizace nepřímých daní v ES	358
13. Veřejné finance v České republice	361
13.1. Veřejná rozpočtová soustava v ČR	361
13.2. Daně v ČR	365
13.2.1. Základní pojmy	365
13.2.2. Daň ukládané v České republice	367
13.2.3. Daň z příjmů fyzických osob (osobní důchodová daň)	368
13.2.4. Daň z příjmů právnických osob	370

13.2.5. Daň z přidané hodnoty	370
13.2.6. Spotřební daně	371
13.2.7. Majetkové daně	372
13.2.8. Daň z nemovitostí	374
Dodatek M: Zásadní změny v oblasti veřejných financí a veřejného sektoru v ČR po r. 1989	377
XIII. případová studie: Výpočet daně z příjmů fyzických osob	386
Závěr	391
Příloha č. 1: Úloha veřejného sektoru a veřejných financí v ekonomice	392
Příloha č. 2: Názorné příklady užitků a nákladů projektu (podle R. A. Musgravea a P. B. Musgraveové)	393
Literatura	395